

'I have it a little bit difficult'

Studenten willen onderwijs in medisch academisch Engels

Een studieboek lezen in het Engels is voor geneeskundestudenten geen probleem. Ook een Engelstalig college volgen gaat prima. Maar een presentatie houden, een wetenschappelijk artikel schrijven of een anamnesegegesprek voeren in het Engels is andere koek. Jannick

Dorresteyn, Lidewij Warris, Tom Brouwer

Internationalisering van de studie geneeskunde was lang een ondergeschoven kindje. Uitwisseling van studenten had geen prioriteit en de invoering van het bachelor-mastersysteem werd zo lang mogelijk tegengehouden. Langzaam begint nu het tij te keren. Door de opkomst van internet en toenemende globalisering heeft het Engels zich mondiaal ontwikkeld tot de taal van de wetenschap. En doordat kennisontwikkeling in een stroomversnelling is geraakt, kun je als arts niet langer alleen vertrouwen op Nederlandse leerboeken. Je moet zelf Engelstalige literatuur kunnen raadplegen. Als je ook nog wilt bijdragen aan het ontstaan van nieuwe kennis, moet je in het Engels kunnen schrijven en presenteren. Maar zijn de benodigde vaardigheden hiervoor wel zo vanzelfsprekend of is het *not to do*? Het gaat immers niet om het vragen van de weg naar Times Square of het bestellen van een scone bij de *bakery*. Het KNMG Studentenplatform maakte een overzicht van de situatie op dit moment en vroeg jou om je mening. *Let's take it through!*

beeld: MC

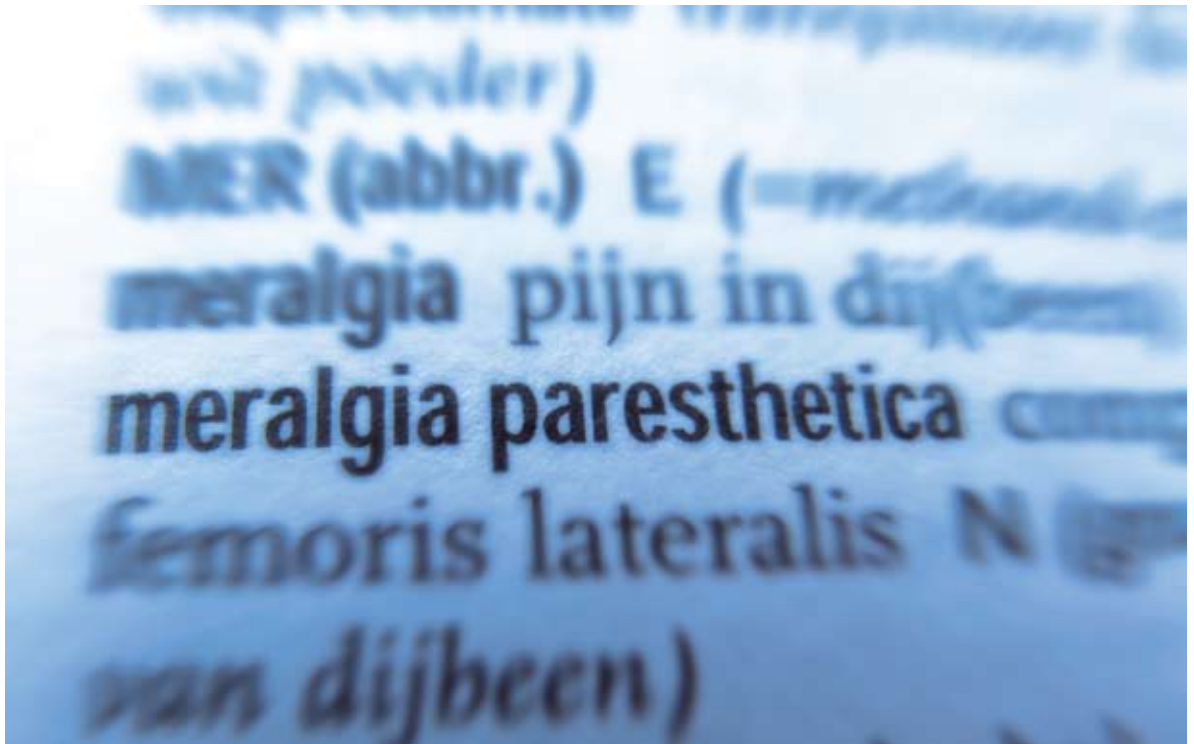
Weinig plaats

Op dit moment is er in de Nederlandse geneeskundecurricula nog maar weinig plaats voor onderwijs in medisch academisch Engels. Alleen de universiteit van Maastricht besteedt hieraan specifiek aandacht in de vorm van een honours-programma internationale geneeskunde, dat bestaat uit talencursussen en vakken over buitenlandse zorgsystemen en culturen. Hieraan kunnen jaarlijks maximaal twintig studenten deelnemen, maar de belangstelling is groter. Daarnaast wordt in Maastricht elk jaar een cursus medisch Engels aangeboden tegen een kleine financiële bijdrage. Deze cursus is niet verplicht en er kunnen geen studiepunten mee worden verdiend. Dit jaar namen 25 studenten deel aan de acht bijeenkomsten, waarin vooral aandacht werd besteed aan het verbeteren van medisch vocabulaire, grammatica en uitspraak, onder andere door te oefenen met Engelstalig presenteren en deelnemen aan discussies. Engelstalige werkgroepen en colleges worden alleen in Nijmegen, Groningen, Maastricht en Leiden aangeboden. Wel is het aan elke universiteit mogelijk om voor coschappen of onderzoeksstage tijdelijk naar het buitenland te gaan. Ook algemene talencursussen behoren overal tot de mogelijkheden, maar omdat deze niet aansluiten op de medische wetenschap, is hiervoor weinig belangstelling.

Revolutionair

Revolutionair zijn de plannen van de medische faculteiten in Groningen en Maastricht. Daar worden namelijk voorbereidingen getroffen voor volledig Engelstalige bachelors geneeskunde die al in september 2009 van start gaan. Het belangrijkste motief voor het opzetten van deze curricula is om deze universiteiten internationaal

op de kaart te zetten. Omdat studenten worden opgeleid voor de buitenlandse markt, valt toelating van studenten tot deze nieuwe internationale opleidingen grotendeels buiten het numerus fixus-beleid van de overheid. In de Groningse bachelor zal vooral aandacht zijn voor gezondheidszorg binnen de internationale context, *global health*. Het is aanvankelijk de bedoeling dat de helft van de studenten die jaarlijks toetreden uit Saoedi-Arabië afkomstig is. Eerder werd namelijk al overeengekomen dat een groep Saoedi-Arabische studenten geneeskunde zou komen studeren in Nederland. De grote problemen die deze studenten ondervonden bij het leren van de Nederlandse taal was een van de belangrijkste aanleidingen voor het opzetten van de Engelstalige bachelors. De universiteit van Groningen is overigens van plan om de master gewoon Nederlandstalig te houden.

Problemen

Voor geneeskundestudenten in het reguliere programma zijn er vooralsnog dus niet veel mogelijkheden om vaardigheden in medisch academisch Engels te verbeteren. De vraag is natuurlijk of dit nodig is. Geven geneeskundestudenten bijvoorbeeld vaak aan dat zij problemen hebben met Engelstalige leerboeken? Volgens studieadviseur Marijke Perquin van de universiteit van Maastricht komt dat wel eens voor. Meestal gaat het om eerstejaars of om studenten met dyslexie. Vaak kan het probleem worden opgelost door eerst een Nederlands leerboek te pakken en het onderwerp daarna pas in het Engels te bestuderen. Een studiebuddy kan ook uitkomst bieden. Studieadviseurs van andere faculteiten bevestigen dit. In de jaarlijkse KNMG-studentenenquête vroegen we ook

aan jou om je mening over dit onderwerp. Deze elektronische enquête werd in november en december 2008 door 2460 geneeskundestudenten ingevuld, verdeeld over alle studie jaren en Nederlandse faculteiten. Uit het antwoord op de vraag: 'Ik beheers de Engelse taal voldoende om...' blijkt hoe studenten hun vaardigheid in de Engelse taal inschatten. Opvallend is dat vrijwel iedereen zich voldoende bekwaam voelt in de Engelse taal om een studieboek of wetenschappelijk artikel te kunnen lezen of om een Engelstalig college te volgen. Ruim een derde van alle respondenten geeft daarentegen aan onvoldoende vaardig te zijn met de Engelse taal voor het houden van een presentatie, het schrijven van een wetenschappelijk artikel of het voeren van een anamnesegegesprek. Uit de enquête bleek ook dat dit niet te maken heeft met het ontbreken van interesse in het verbeteren van deze vaardigheden, want vrijwel alle respondenten willen alle genoemde vaardigheden beheersen vóór het einde van hun studie.

Intelligentie

Prof. dr. M.M. Levi, hoogleraar interne geneeskunde aan de universiteit van Amsterdam, bevestigt dat beheersing van de Engelse taal van groot belang is voor basisartsen: 'Het is vrijwel onmogelijk om een positie in de research te verwerven zonder vlot en goed Engels te spreken.' Overigens doelt professor Levi hierbij niet alleen op het schrijven van artikelen, want goede taalbeheersing is ook noodzakelijk om voordrachten te kunnen geven of om te kunnen deelnemen aan intercollegiaal overleg of zogenaamde expertpanels. Voor artsen die deze ambities niet hebben, is het vooralsnog wel mogelijk om bij te blijven op hun vakgebied door de kwalitatief

hoogstaande Nederlandstalige vakbladen te lezen. Voor specifieke informatie ben je echter al snel aangewezen op Engelstalige literatuur. Overigens is het gemiddelde Engelse taalniveau van basisartsen opvallend goed volgens professor Levi. Bij sollicitaties voor een opleidingsplaats wordt hieraan geen specifieke aandacht besteed. Het is wel een pre als iemand heeft gedemonstreerd de taal goed te beheersen door een presentatie in het Engels te houden of een goed artikel te schrijven. Prof. dr. J.M. van Baalen, hoogleraar chirurgie aan de universiteit van Leiden, vult hierbij aan dat een hoog taalniveau een teken kan zijn van kennis en intelligentie of een gevolg van bijzondere activiteiten en ervaringen. Overigens benadrukt professor Van Baalen dat dit ook geldt voor goede beheersing van de Nederlandse taal.

Raamplan

Gezien het belang dat zowel studenten als hoogleraren toekennen aan beheersing van de Engelse taal, is het niet verrassend dat respondenten van de studentenenquête extra aandacht voor onderwijs in medisch academisch Engels wel zien zitten: 82 procent van hen zou deelnemen aan een cursus als deze werd aangeboden. Eén op de vijf wil daarvoor dan wél studiepunten. De voornaamste reden om af te zien van een cursus medisch academisch Engels is het reeds beschikken over voldoende taalvaardigheid (65%). Slechts één procent van de studenten die zou afzien van een dergelijke cursus doet dat omdat hij het niet belangrijk vindt.

Gezien het groeiende besef dat beheersing van de Engelse taal een belangrijke vaardigheid is voor de toekomstige arts en wetenschapper, is het de vraag of dit niet officieel moet worden vastgelegd in de eindtermen van het raamplan. Hierover zijn de meningen van studenten verdeeld. Zes op de tien respondenten van de enquête ziet medisch academisch Engels als verplicht vak in het curriculum wel zitten, maar de rest is het daarmee niet eens. Voor het laatste standpunt valt ook zeker iets te zeggen. Uit de enquête blijkt dat één op de tien studenten zich al voldoende bekwaam voelt en het is lastig om het onderwijs precies aan te sluiten op het uiteenlopende taalniveau van alle studenten. Als regulier medisch-inhoudelijk onderwijs

Engelstalig wordt gedoceerd, is het wel noodzakelijk dat docenten ook voldoende taalvaardig zijn. Uit aanvullende opmerkingen bij de enquête blijkt dat dit volgens studenten niet altijd het geval is. Bovendien kan onderwijs in een andere taal ten koste gaan van de kwaliteit van de colleges en discussies.

Winst

Desondanks kan de duidelijke vraag van studenten naar meer onderwijsmogelijkheden op het gebied van medisch academisch Engels niet langer worden genegeerd door beleidsmakers op de medische faculteiten. Vooral op het gebied van presenteren, wetenschappelijk schrijven en het voeren van anamnesegegesprekken valt winst te behalen. Het niveau van vaardigheden als lezen van leerboeken en artikelen, en het volgen van Engelstalige colleges mogen als voldoende worden verondersteld. Voor de hand ligt om het onderwijs aan te bieden in de vorm van een keuzecursus zoals dat op dit moment al wordt gedaan in Maastricht, maar wellicht verdient het ook aanbeveling om een voorbeeld te nemen aan de faculteit Biomedische

Onderwijs in een andere taal gaat ten koste van de kwaliteit

wetenschappen in Leiden waar het vak *communication in science* wordt aangeboden in de vorm van lijnonderwijs. Daar wordt vanaf jaar 1 geoefend met wetenschappelijk schrijven en presenteren. Vanaf jaar 2 is Engels hierbij de voertaal.

Kortom, geneeskundestudenten willen hun taalvaardigheden in medisch academisch Engels graag verbeteren, omdat deze essentieel zijn voor de arts in spe. Faculteiten moeten beter hierop inspelen door meer gerichte onderwijsmogelijkheden te creëren. Hoe dan ook: *there is work at the shop. Als*

Vacatures KNMG studentenplatform

Wil jij de belangen behartigen van ruim 11.000 studenten geneeskunde? Zou jij je bezig willen houden met het verbeteren van het geneeskundeonderwijs op landelijk niveau? Dan is het KNMG studentenplatform wat voor jou! Het KNMG Studentenplatform behartigt de belangen van alle studentleden van de KNMG. Het Platform behandelt onderwerpen die geneeskundestudenten en co-assistenten in heel Nederland aangaan. Wij kijken verder dan de lokale situatie op de medische faculteiten. Momenteel zijn wij onder andere met de volgende onderwerpen bezig; klinische tentaminering, het gebruik van portfolio's, burn-out, academisch Engels en stagevergoeding voor co-assistenten.

Ben jij geïnteresseerd? Kijk dan voor meer informatie op www.knmgstudentenplatform.nl of mail naar secretarisstudentenplatform@fed.knmg.nl.